

Ljudska

Samouprava

Glasiló gospodarstva, prosvete in politike.

Izhaja
vsakega 10. in 25.
v mesecu.

Naročnina do
konca leta 1926
30 Din.

Številka poštno-
čekovnega urada
Ljubljana 12.592.

Uredništvo
in upravnništvo:
Kočevje št. 18.

Telefon šte. 5.

Oglasi:
mali beseda 2 Din,
sicer po dogovoru.
V uredniškem delu
vrstica Din 10.—

Vsebina:

Zakaj smo radikali? — Refleksi rusko-nemške pogodbe. — Italijanski fašistovski imperializem. — Srezka konferenca NRS za radovljški okraj — Iz NRS. — Tedenske vesti. — Dopisi. — Politične beležke. — Obrtne zadeve. — Podlistek: Statuti Narodne Radikalne Stranke. — Inzerati. —

Zakaj smo radikali?

Naša država se je sestavila iz sedmih različnih delov sedmih držav. Vsak od teh delov je prinesel v svojo novo skupno zajednico svojo različno preteklost, različno na tuja središča in težišča vezano gospodarstvo, različno zakonodavstvo itd. Sedem večinoma od različnih tujih držav odrezanih kosov se je združilo v celoto. Vsak od teh je poleg separatnega upravnega aparata in gospodarstva ter različne zakonodaje prinesel v novo zajednico tudi lastne politične stranke in strančice iz teh sedmih torzov. Te so morale računati tudi s staro mentaliteto ljudstva iz svojih pokrajin, ako so se hotele v njem obdržati, ker preorientacija širokih mas se vrši vedno le polagoma, nevidno in neobčutno. S staro mentaliteto so morale računati tembolj, ker se vsaka gospodarska in upravna oddelitev od starih gospodarskih in upravnih središč izvrši le z mukami in žrtvami, pa naj bo navdušenje še tako veliko.

Iz takih sedmih različnih državnih in gospodarskih kosov in torzov je bilo treba torej ustvariti nov živ državni, gospodarski in upravni organizem, katerega naj preveva, oživlja in opaja kot živa nit skupna državna in nacionalna ideja. Kdo naj izpelje to nalogo? Ker se je takoj ob združitvi teh sedmih različnih pokrajin in držav v eno državno telo proglasilo ena-

kost vseh državljanov, je jasno, da državljani sami. Kakor si jo uredi, tako jo bodo imeli. Toda ko so se v ta namen stali od naroda odposlani zaupniki v prvem parlamentu v Beogradu, se je sestalo nad 50 različnih strank, od katerih nobena ni imela večine. Kako naj se vlada, uredi država, osigura varnost osebe in premoženja, ko vsaka od teh 50 strank misli, da je le ona prava, da mora iti vse po njenem programu, vse drugo pa da je zanič. V takih položajih, ko ni prave avtoritete, nastaja nevarnost, da nastane vojna vseh proti vsem, da se vse razkroji. V teh pa tudi poznejših kritičnih trenutkih se je pokazalo, kako silno važen in potreben je v našem javnem in državnem življenju kraljeva hiša. Kot nepremakljiv ognjen steber, enako Izraelcem v puščavi, je v našem državnem življenju kraljeva hiša tista trdna točka, ki v vsakem kritičnem trenutku zbere okrog sebe voditelje naroda, jih zasliši, pomiri in pokaže skupno izhodišče k skupnemu delu in ustvarjanju. Kje bi bila naša država in naša svoboda, da nimamo te trdne točke, ako bi n. pr. imeli republiko in volili predsednika! Vzpričo tega položaja je Narodna Radikalna Stranka dobro vedela, kaj dela, ko je zahtevala, da se kot temeljni član ustave postavi temeljna točka njenega programa, to je, da je naša država dedna monarhija, ne pripuščajoč o tem nobene debate. S tem se je postavil fundamen-

talni predpogoj za obstanek naše narodne države in s tem naše svobode.

Toda naj bo kralj še tako nadarjen in dalekoviden, on ne zmore vsega. Že po ustavi so začrtane meje njegovemu delovanju. Voditi in vladati se mora ljudstvo samo, kralj je le potreben korektiv. Kako pa naj se vlada in vodi ljudstvo po enotnem potu ob 50 različnih strankah, ob 50 različnih voditeljih? Že pisatelji starih narodov so prišli na to, da je mnogovladje zelo draga in neplodna stvar. Isto velja še danes. Kadar je več strank v vladi, računa vsaka s tem, da jutri že lahko izpade. Njena naravna prva skrb v vladi je torej, da zadovoljuje svoje pristaše, da jih obdrži, pomnoži in še bolj naveže, pri čemur je država samo sredstvo za to. Pravilno pa se gre v vlado, da se skrbi za celo državo, za skupni blagor, za vse, ne pa le za svoje pristaše. Ob vladi več strank ni enotnosti niti v zakonodaji niti v upravi, ker je vedno kompromis. To občutimo. Iz tega sledi, da je za ljudstvo zelo škodljivo, ako je več strank v vladi in da se mora gledati na to, da se dobi le eno stranko, ki bi šla na vlado, druge bi jo pa kontrolirale. V starih parlamentarnih državah so že tako daleč, n. pr. na Angleškem, v Zedinjenih državah itd., kjer obstojata v jedru le dve stranki. Ena vlada, druga kontrolira, volilci so pa čez obe. Ako katera ne stori kaj prav, pa je pla-

Statuti Narodne Radikalne Stranke

usvojeni na Zemaljskoj Radikalnoj Konferenciji održanoj 21. i 22. novembra 1911. god. u Beogradu, i izmenjeni u sednicama Glavnog Odbora Radikalne Stranke iz cele zemlje, održanim 25., 26., 27. i 28. septembra 1920 godine u Beogradu.

(Nadaljevanje.)

Član 19. — Odluke užeg Glavnog Odbora su punovažne, ako je na sednici prisustvovalo najmanje petnaest članova. Odluke šireg Glavnog Odbora su ponužne, ako je na njima prisustvovalo pored ovih još najmanje dvadeset članova iz unutrašnjosti. Odluke se donose većinom glasova prisutnih članova. U slučaju ravne podele glasova rešava strana na kojoj je predsednik. Ali smatraće se svagda da su pristali na odluku Glavnog Odbora i svi oni, koji na sednicu nisu došli.

Član 20. — O svakoj sednici Glavnog Odbora vodiće se zapisnik, u kom će, pored izbeleženog dnevnog reda, biti uvedene sve donete odluke, kao i koji su prisutni članovi glasali za odluke, a koji protiv odluka.

Svi prisutni članovi Glavnog Odbora potpisuju svagda zapisnik.

Član 21. — Sednicama Glavnog Odbora ne može prisustvovati niko drugi, izuzev aktivnih ministara.

Član 22. — Širi glavni Odbor može isključiti iz stranke svakog onog svog člana, koji bi se postupcima svojim pokazao nedostojan da bude u stranci, ili bi radom svojim na političkom polju bio štetan po načela strankina ili po red u njoj. Ovo isto može učiniti i sa svakim narodnim poslanikom iz Radikalne Stranke, koji bi bio štetan po stranku, ili nedostojan da ie predstavlja u Narodnoj Skupštini, ali samo tada kad klub radikalnih poslanika nije na okupu.

No ova isključenja mogu se rešiti samo tada ako za njih glasa dve trećine prisutnih članova.

Isključenja ova iz stranke saopštavaju se preko glavnog organa strankinog uvek sa razlozima, koji su Glavni Odbor rukovodili da se takva isključenja reše.

Član 23. — Glavni Odbor ima svoju

kancelariju, kojom rukuje glavni sekretar u sporazumu, sa predsednikom.

U njoj je smeštena arhiva i knjižnica, kao i sve knjige strankine.

Svu prepisku sa ostalim organizacijama strankinim vodi Glavni Odbor preko ove svoje kancelarije.

Član 24. — Kad god je Narodna Skupština na okupu klub radikalnih narodnih poslanika zamenjuje Glavni Odbor, i sve poslove Glavnog Odbora političke prirode vrši po odredbama ovih statuta. U ovom slučaju članovi Glavnog Odbora, koji nisu narodni poslanci, šodeluju u radu poslaničkog kluba, ali nemaju prava glasati.

Član 25. — Klubu radikalnih poslanika predsedava predsedništvo sastavljeno kao i predsedništvo Glavnog Odbora. Svoje predsedništvo bira klub svake godine iz svoje sredine.

Član 26. — Čim se klub radikalnih narodnih poslanika konstituše, iz kluba će se birati klupski odbor, sastavljen iz onoliko članova, koliko ima izbornih okruga. U

čana ob volitvah, ko se jo vrže. Seveda mora imeti taka stranka, ki naj vlada, većino poslancev, većino v parlamentu.

Ali obstojajo pri nas izgledi, da se ustvari enotna, vsedržavna večinska stranka?

V naš parlament se voli 315 poslancev. Večina znaša torej 158. Stranka, ki bi volila 158 poslancev, ima većino in je s tem predstavljatelj celotnega ljudstva. Njej gre vlada. Ali imamo stranko s takimi izgledi?

Že pri volitvah 1921 je obrnila pozornost nase Narodna Radikalna Stranka. Prvič po svojem lepem vseljuskem in vsedržavnem programu, ki skrbi za harmoničen razvoj vseh poklicev in stanov brez razlike vere ali plemena, drugič po svojih svetovno znanih predstaviteljih, državnikih in voditeljih kot so Pašič, Protič, Lj. Jovanović itd., tretjič po svoji strumni disciplini in četrtič po dejstvu, da je kot homogena enotna stranka dobila že pri teh volitvah relativno većino poslancev (96 od 510), kolikor jih ni dobila nobena druga stranka. Pri volitvah v marcu 1923 je ta relativna večina poskočila od 96 na 108 od 314, a pri volitvah februarja 1925 na 143 od 315. Do večine ji manjka torej le še 15 glasov. Opaža se pri vsakih volitvah dejstvo, da stranke v državi izginjujejo — danes jih imamo od 50 v prvem parlamentu le še 9 — tiste pa, ki so še ostale, stalno padajo in se razkrajajo, razun Narodne Radikalne, ki stalno narašča.

Pravec političnega razvoja v naši državi kaže torej neizbežno na to, da dobi pri bližnjih volitvah Narodna Radikalna Stranka absolutno većino v parlamentu.

Pospešitev tega razvoja je dolžnost vsakega domoljuba. Čim dobi ena stranka većino v parlamentu, je uspešno delo po programu te stranke osigurano. V lastnem interesu ga mora izvesti, ker sicer pri bodočih volitvah zleti. Le večinska stranka je v položaju ustvariti enotno zakonodajo po modernih načelih brez krparij in gnjilih kompromisov in s tem strumen upravni in sodni aparat, ki je predpogoj

za enotno gospodarsko ozemlje cele države. S tem bodo šele zlit sestavni zgodovinski kosi v en in živ državni in gospodarski organizem ter ustvarjena solidna podlaga za skupno Veliko Nacijo.

Vse predpogoje za to orjaško zgodovinsko delo pa ima priznано le ena stranka v naši državi — to je Narodna Radikalna Stranka. Zato mora vsak patrijot vedeti, kje je v odločilnih trenutkih njegovo mesto.

Dr. S.

Refleksi rusko-nemške pogodbe.

Rapalska velikonočna pogodba med Rusijo in Nemčijo ni izpolnila velikih nad, ki sta jih stavili pogodnici v njo. Vzrok je bil neprilagodljivost boljševiškega gospodarskega sistema z nemškim kapitalističnim. Vendar je ustanovila ta pogodba tako dobre gospodarske vezi z Nemčijo, da krije Rusija danes dve tretjini svojih nakupov v Nemčiji, ki dela s tem ogromne dobičke. In ker so boljševiki većino predvojne ruske inteligence pomorili ali zapodili, je na njih mesto stopila nemška inteligenca, ki v splošnem vzgaja današnji kvalificirani inteligenčni naraščaj v Rusiji.

S tem je postal nemški vpliv na ruski narod, gospodarstvo in politiko ogromen. Skoro ne more biti dvoma, da bo prihodnja merodajna ruska inteligenca gemanofilski.

Da se spopolni medsebojna gospodarska in duševna vez, sta stopili te dni Rusija in Nemčija v nadaljna pogajanja. S temi pogajanjmi se bo spopolnila ali prilagodila rapalska pogodba praksi, dosedanjim izkušnjam medsebojnih stikov. To bo tem lažje, ker je Rusija temeljno načelo komunizma že prelomila in dovolila privatno last in udeležbo privatnega kapitala v trgovini, obrti in industriji. S tem je postavila Rusija eno nogo v gospodarsko duševno območje ostalih kulturnih in demokratičnih držav. Ni dvoma, da bo sledila tudi druga noga, drug korak. S tem se bo pa podrl gospodarski zid med Rusijo in ostalim kul-

turnim svetom. In Nemčija pri tem razvoju hiti, da si osigura levji plen.

Ni čuda, da vzpričo tega položaja zapadni evropski svet s skrbjo opazuje ta razvoj. Tembolj, ker gospodarskim zvezam naravno slede tudi politične in vojaške. Anglija se je enkrat zaračunala. Toda težko je priznati napako, posebno ako gre na račun prestiža. Stvar se pa razvija tudi za Francijo nekoliko mučno. V najbolj neugodnem položaju sta pa poleg umetno ustvarjenih baltičkih držav vsekakor Poljska in Rumunska, ki ob ugodni priliki tekom prihodnjih dveh desetletij utegneta poravnati rusko-nemško ceho.

Mi Jugoslovani zasledujemo razvitek bratskega ruskega naroda, ki lomi umetno mu stavljenе okove, s toplimi simpatijami in nedoločno skrbjo. Najbolj bi nas veselilo, ako bi se omogočilo tudi ruskim emigrantom, da stavijo svoje moči in talente v prid novo orijentirane ruske domovine in da bi se našla na solidni gospodarski podlagi rešitev vseslovanskega vprašanja od Adrije pa do Vladivostoka. Vemo, da je to šele godba bodočnosti; vemo pa tudi, da Nemci svojih načrtov od Hamburga do Bagdada še niso vrgli v kot.

Vzpričo takega položaja nam ne preostaje drugega kot delovati nato, da se državno, upravno in gospodarsko dobro konsolidujemo, s sosedi živimo v lepem in dostojnem sporazumu, za muziko bodočnosti pa da čimpreje napopnemo potrebne diplomatske strune. Ker razvojna linija, ki se ji ne bomo mogli odtegniti, je vidna.

S.

Italijanski fašistovski imperijalizem.

Kot ustanovitelj fašizma je Musolini z železno in neizprosno dosledno roko v že napol anarhistični povojni Italiji zatrl komunizem, takorekoč uničil svoje nasprotnike, vzešši jim vse časopise, organizacije, društvene domove in druga podjetja ter je ustvaril svoje vrste red, varnost in disciplino. S tem je Musolini prvo svojo nalogo, to je

i koji će se blagovremeno svakom članu odbora dostaviti. Ponuvažne su sednice, ako je na njima bilo najmanje pet članova. U slučaju ravne podele glasova, rešava strana na kojoj je predsednik.

O svakoj sednici mesnoga odbora vodi se zapisnik u naročito za to spremljenoj knjizi. Svi prisutni članovi potpisuju zapisnik.

Smatraće se da su na odluku pristali i oni članovi, koji na sednicu nisu došli.

Član 34. — Mesni radikalni odbor vrši zaključke mesnog zbora. On izvršuje naredbe sreskog, odnosno okružnog i Glavnog Odbora, koje su mu u granicama ovih statuta upućene. On upisuje članove u stranku i daje im članske karte; radi na širenju načela stranke, rastura listove i knjige, koje su mu od Glavnog Odbora preporučene. On motri da svi članovi stranke vrše svoje patriotske dužnosti i odlučuje o kaznama onih članova koji ne vrše kako treba svoje dužnosti ili su svojim postupcima postali nedostojnim stranke. On se stara o pribiranju prihoda i unosi ih u strankine kase na način, kako je ovim statutima propisano. On priprema vse izborne radnje u svom mestu, izdaje uputstva i naredbe članovima stranke pri svakom izboru, sprema kandidaciju lica za opštinske časnike, ako njihovo mesto ima prava birati zasebno te

B. Mesni odbori

Član 32. — U svakoj opštini u kojoj se bude upisalo u stranku najmanje deset članova, obrazuje se mesni radikalni odbor.

Ovaj se odbor, izuzev odbora varoši koje biraju zasebno poslanike, kao i većih varoši, koje obrazuju pododbore, bira na mesnom radikalnom zboru svake četvrte godine, a sastavljen je najmanje iz pet članova. Samo u varošima koje biraju zasebno poslanike ili imaju pododbore mesni će se odbor sastavljati svake godine. Čim se članovi mesnog odbora izaberu na zboru, a pre nego što se zaključi zbor, konstituišaće se, izabравši između sebe predsednika, potpredsednika, sekretara i blagajnika, i objaviti to odmah zboru, pošto se o tom napravi zapisnik.

Izbor i konstituisanje ovoga odbora dostavljaće se odmah sreskom i Glavnom Odboru i objaviti preko kog strankinog organa.

Sastav i konstituisanje odbora varoši koje biraju zasebno poslanike dostavlja se Glavnom Odboru, a odbor onih varoši, koje imaju pododbore, još i okružnom odboru.

Član 33. — Mesni odbor sastaje se u sednicu jedanput svakoga meseca, a po potrebi i češće. Sednice saziva predsednik s pozivom, u kom će biti označen dnevni red,

klupski odbor ulaze još i po jedan radikalni poslanik iz varoši koje biraju zasebno poslanike, i članovi predsedništva kluba, koje tom odboru i predsedava.

Ovaj klupski odbor mora pretresti prethodno svako važnije pitanje, koje se ima pred klub izneti, i svoje mišljenje podneti klubu na rešenje.

Član 27. — U klubu se rešava sa onoliko članova koliko ih je na sednicu došlo. Ovako se radi i u klupskom odboru. Rešenja se donose većinom prisutnih članova. Smatraće se da su na odluke kluba, odnosno klupskog odbora pristali i svi oni članovi, koji na sednicu nisu došli.

Član 28. — Klupske se sednice sazivaju na način kakav predsedništvo kluba izabere, ali sednice klupskog odbora sazivaće se svagda na način kako se sednice Glavnog Odbora sazivaju.

Član 29. — O sednicama u klubu i klupskog odbora vode se zapisnici, koji se posle završenog rada kluba predaju kancelariji Glavnog Odbora na čuvanje.

Član 30. — Glavni Odbor radi svoje poslove i kad je klub radikalnih narodnih poslanika na okupu, ali ti poslovi mogu biti samo čisto partiske prirode.

Član 31. — Glavni Odbor odgovara za svoja dela samo Zemaljskoj Radikalnoj Skupštini.

ustanovitev kolikor mogoče enotne fronte Italijanov na podlagi nekako vojaško-disciplinske in narodne ideje, oplojene z zgodovinsko tradicijo politične slave starih Rimljanov kot italijanskih prednikov, dovršil.

Sedaj nastopa Musolini očitno drugo stopinjo svoje politike: iz v enotno politično fronto strnjenega italijanskega ljudstva hoče ustvariti za domovino požrtvovalne neustrašne junake kot so bili stari Rimljani. V ta namen deluje vzgojno in disciplinsko po vseh fašistovskih organizacijah, kjer igra zlasti zgodovinska sugestija in vzgoja k trdni volji glavno vlogo, s ciljem, napraviti iz dobrega in mehkega Italijana nepremagljivega vojaka in ponosnega Italijana, ki naj se zaveda, da takorekoč vsa svetovna kultura in civilizacija izhaja iz Italije, ter da duševni premoči pripada tudi materijalna vladarska nadmoč.

Izhajajoč iz tega idejnega obzorja hoče Musolini kot „duce“ (voditelj) in duševni oče te politične teorije prevesti isto svojim Italijanom tudi v praktično življenje ter jo demonstrirati pred vsem svetom. Prvi poskus in udar sredi pomirjajočega se sveta na Grško ter bombardement Krfa se mu je dobro obnesel. Tudi pri pogajanjih s šele urejajočo se Jugoslavijo je dobro odrezal. Nekoliko slabše je zadel, ko je zarožljal z britko sabljo proti Berlinu. Nemci so izredno disciplinirano in samozavestno ljudstvo — odgovorili so z bojkotom Italije, kjer nemški turisti, znanstveniki in drugi izletniki puščajo vsako leto težke milijone in Italiji lepe dohodke. Na tem dejstvu ni spremenila niti menjava poslanika v Berlinu. Nemčija pač ni povojni Balkan, ki se pa tudi ne pusti več kujonirati. Tudi nameravane zveze se niso posrečile. Da se obrne pozornost mas drugim in se jih navduši, je odpotoval sredi aprila Musolini v Tripolis, ki ga je l. 1911 odvzela Italija Turčiji, ko se je ta težko bila z balkanskimi državami. Musolinijevo časopisje je tu jasno pokazalo, kaj hoče: obnoviti starorimsko cesarstvo ob Sredozemskem morju.

Za prvo etapo se smatra za nujno, da se zvežejo vzhodno afriške puste italijanske kolonije s severoafriškimi in da se zaokrože. Po možnosti hoče zlesti iz dodekaneškega otočja tudi na bližnje maloazijsko turško obrežje.

S temi svojimi namerami Italija seveda ogrožava sedanje stanje ob Sredozemskem morju, kjer imata velesili Anglija in Francija hrbtenico svoje svetovne nadvlade. To ogroževanje je zaenkrat le besednega značaja in je do dejanj še daleč. Prizadete vlasti ga smatrajo bolj za Musolinijevo vzgojno politično sredstvo za široke italijanske judske mase kot pa za resen političen ali celo resno ogrožujoč pojav, motreč svojo oboroženo silo in primerjajoč jo z italijansko. Že pri tem se konstatira, da samo angleška mornarica zadostuje, da vrže v 24 urah Italijo ob tla, da se odlične francoske armade in mornarice niti ne omeni. In k temu pridejo različne asocijirane in pridružene sile II. in III. reda, ki jih je Italija okrnila.

Italijanski fašistovski imperijalizem torej še ni nevaren faktor svetovne politike.

Srezka konferenca NRS za radovljjski okraj.

Radovljica, dne 21. aprila 1926.

Dne 18. aprila se je vršila na Jesenicah izredna seja srezkega odbora NRS za naš okraj. Seje so se udeležili predsedniki in podpredsedniki organizacij NRS iz Jesenic, Bleda, Boh. Bele, Boh. Bistrice in Kranjske gore. Ljubno in Dovje sta bili zadržani. Sejo je vodil predsednik blejske organizacije, zaslužni in širom Slovenije dobro znani nekdanji blejski župan g. J. Peternej. Po referatu g. inž. Šaplja so se obravnavala razna organizatorična in gospodarska vprašanja. Med drugim se je soglasno sklenilo, da se smatra „Ljudska Samouprava“ do nadaljnjega kot strankino glasilo in da se člani naroče na ta list. Dalje se je sklenilo, da se srezki odbor udeleži proslave Pašičeve osemdesetletnice. V to svrhu zbero

posamezne organizacije pri svojih članih določene zneske.

Pozivamo somišljenike, da se naroče na „Ljudsko Samoupravo“, zbirajo naročnike, se poslužujejo lista in da razmotrivajo v njem predvsem gospodarska vprašanja svojega okoliša.

Iz NRS.

Proslava osemdesetletnice Nikola Pašiča se vrši, kot smo že poročali, 22. maja t. l. v Beogradu. Vsak okrožni odbor ima sestaviti ožji slavnostni odbor od uglednih mož radikalov in eventuelno tudi neradikalov ter se ima obdržati tega dne javno slavnostno zborovanje z govori o značaju proslave in zaslugah gospoda Nikola Pašiča za narod in državo. Zvečer se ima obdržati zabavni večer s pobiranjem prostovoljnih doneskov za postavitev spomenika Nikoli Pašiču. Obenem se bodo prodajale slike in spomenice o slavljenju. Dohodek se porabi za spomenik. Vse čestitke se imajo telegrafično odposlati že 20. maja s podpisom. Vsak srezki odbor ima odposlati na slavnost v Beograd na 22. maja po vsaj enega delegata, ki naj vzame s seboj suhe prehrane za tri dni. O teh delegatih je izvestiti do 15. maja Glavni odbor z depešo. Kjerkoli se bo vršila proslava, bodo na razpolago posebni listi s sliko Nikola Pašiča, na katero naj se udeleženci podpisujejo. Ti listi se zvežejo pozneje pri Glavnem odboru v poseben zgodovinski album, ki bo predstavljal udeležnike z lastnoročnim podpisom iz cele države. O vsaki proslavi je sestaviti izčrpno poročilo z navedbo predsednika itd., govornikov in kako se je svečanost izvršila in izpadla. Ta poročila bodo tvorila posebno Spominsko knjigo, ki se bo natisnila v več tisoč izvodih.

Seja Glavnega Odbora NRS se vrši v nedeljo dne 25. t. m. v Beogradu v prostorih Kluba poslancev NRS v parlamentu. Določile se bodo naše smernice bodoče državne politike. Ker ima Slovenija tri volilna okrožja in torej po Statutih tri Okrožne odbore, bodo zastopali slovenske radikale trije delegati: me-

poslanike, tu kandidacijo iznosi pred mesni zbor na rešenje, i stara se da svi članovi stranke izadju na biralište i da glasaju za strankine kandidate; on vodi svagda tačan spisak svih članova stranke, koji su izišli na biralište i glasali. On podnosi pri kraju svahe godine izvešća sreskom, odnosno okružnom (za varoši koje imaju pododbore), odnosno Glavnom Odboru (za varoši koje biraju zasebno poslanike) o stanju stranke u njegovom mestu i o stanju svoje kase, i služi ovome kao referent za sve pojave političke prirode u svom mestu. On rukuje svima ustanovama strankinim u svome mestu.

Član 35. — U varošima, koje biraju zasebno poslanike, kao i u varošima, koje su veće od 10.000 stanovnika, pored mesnih odbora, biraju se svake godine i mesni pododbori u broju, na koliko krajeva prestonicu il takvu varoš mesni odbor izdela.

Ovi pododbori rade kao ostali mesni odbori i svagda se moraju povinovati naredbama svog mesnog odbora.

Krajevi tekvih varoši imaju svoje godišnje zasebne zborove, na kojima se pododbori biraju na način kao i mesni odbori.

Mesni se odbor u varošima obrazuje od predsednika i potpredsednika mesnih pododbora i iz po jednog izaslanika svakog mesnog pododbora, koga pododbor izabere.

Konstituiše se u prvoj sednici na način kako se u opšte mesni odbori konstituišu. Ovu prvu sednicu saziva najstariji po godinama izabrani predsednik jednog pododbora.

No, kandidaciju opštinskih časnika i narodnih poslanika u ovim mestima rešava konačno mesni zbor, koji mesni odbor saziva.

Član 36. — Mesni su odbori odgovorni za svoj rad svom zboru i Glavnom Odboru.

C. Sreski Odbori.

Član 37. — U svakom političkom srezu (kotaru) postoji sreski radikalni odbor. Sedništvo mu je sresko mesto.

Sreski odbori su sastavljeni iz svih predsednika i potpredsednika mesnih odbora dotičnog sreza. U sreski odbor ulaze i svi okružni poslanici iz Radikalne Stranke dotičnog sreza.

Čim se mesni radikalni odbori organizuju, na poziv predsednika mesnog odbora ona opština u kojoj je sresko mesto, sastaju se predsednici i potpredsednici mesnih odbora i okružni poslanici iz Radikalne Stranke dotičnog sreza u prvu sednicu sreskog odbora, i na toj se sednici konstituišu, izabравši: predsednika, sekretara i blagajnika.

O ovom konstituisanju napraviće se zapisnik u naročito za to spremljenoj knjizi, i prepis tog zapisnika poslaće se i Glavnom i okružnom odboru. Sastav sreskog odbora objaviće se odmah preko glavnog organa strankinog.

Član 38. — Sreski odbori drže redovno sednice pri kraju svekog trećeg meseca, po potrebi mogu se držati i češće. Saziva ih predsednik zasebnim pismima svagda na pet dana pre dana kada se sednica zakazuje. Svi članovi sreskog odbora moraju blagovremeno javiti predsedniku mogu li na sednicu doći. Sednice su punovažne, kad na njima prisustvuje najmanje većina svih članova sreskog odbora. Rešava se većinom prisutnih članova. U slučaju ravne podele glasova rešava strana na kojoj je predsednik. Smatraće se svagda da su na odluku pristali i svi oni, koji nisu na sednicu došli.

O svakoj odluci sreskog odbora vodi se zapisnik. U zapisnik će se staviti svagda i koji članovi na sednicu nisu došli. Zapisnik potpisuju svi prisutni članovi.

Sve odluke sreskog odbora saopštavaju se u prepisu okružnom i Glavnom Odboru.

(Dalje prihodnjič.)

sto Ljubljano dr. Niko Zupanič, volilno okrožje Ljubljana - Novomesto dr. Ivan Sajovic iz Kočevja in mariborsko volilno okrožje dr. Rudolf Ravnik iz Maribora. Delegati so že odpotovali.

Iz Ljubljane. Gospod urednik, v zanimivem „Pismu iz Ljubljane“ v 2. številki cenjenega Vašega lista se je urinila pomota. Mestna organizacija NRS Ljubljana ne šteje nekaj nad 500 članov, ampak 1021. Sprejmite, gospod urednik itd.

Opomba uredništva: To pojasnilo nas iskreno veseli in ga z veseljem priobčujemo. Vidi se, da postaja NRS resen faktor tudi v Ljubljani. Treba bo poskrbeti, da se tudi dežela pošteno zamaje.

Iz Jesenic na Gorenjskem. Odbor KO NRS sporoča članom, da je do nadaljnjega strankino glasilo „Ljudska Samouprava“. Ker se bodo v „Lj. Samoupravi“ obravnavale vse strankine zadeve ter gospodarska in politična vprašanja našega področja, je potrebno, da je vsak član naročen nanjo. Kdor je želi plačati sam, naj zahteva položnico, ako jo še nima. V ostalem pa se bo s prvim majnikom začela pobirati naročnina in sicer v treh obrokih za leto 1926.

Kočevje. Radikalni družabni večer se vrši kot običajno, prvo soboto v mesecu, torej to pot 1. majnika ob osmi uri zvečer hotel „Trst“. Med drugimi točkami tudi poročilo predsednika dr. Sajovica kot delegata iz Beograda.

* **Novi lazi.** V nedeljo dne 18. t. m. popoldne se je vršil v Novih Lazih v Springerjevi gostilni občni zbor tukajšnje krajevnice organizacije Narodno Radikalne Stranke. Predsednik Josip Michitsch je razložil delovanje organizacije v zadnjem letu ter dal besedo srezkemu predsedniku dr. Sajovicu iz Kočevja, ki je v jedrnatih besedah razložil politični in gospodarski položaj v državi, Sloveniji, srezu in občini ter pokazal pota k zadovoljivi rešitvi vseh javnogospodarskih potreb. Njegovim izvajanjem so vsi navzoči pritrjevali in obsojali nekvalificirana izzivanja gotovih „šarf-maharjev“, ki čimdaljebolj drzna postajajo in kvarijo mirno in strpljivo sožitje Nemcev in Slovencev po Kočevskem. Sklenilo se je pobirati 5 Din letne članarine, katero sme blagajnik revnejšim znižati. Pri volitvi odbora so bili izvoljeni: za predsednika Peter Novak, posestnik Novi Lazi 24, za podpredsednika Jurij Maichen, posestnik Novi Lazi 40, za tajnika Jakob Knaus, posestnik Novi Lazi 32, za blagajnika Janez Wittreich, posestnik Novi Lazi 22, za odbornike pa: Karol Filipič, šol. upravitelj Štalcarji, Josip Poje, posestnik Štalcarji 8, Henrik Wolf, posestnik Rogati hrib 20, Anton Marincelj, posestnik Morava, Franc Putre, posestnik Novi Lazi 3, Ivan Videmšek, kovač Novi Lazi 4; za blagajniškega revizorja: Franc Springer 18 in Josip Michitsch, oba posestnika iz Novih Lazov. G. Jurij Skieber se je v imenu vseh zahvalil dr. Sajovicu za pojasnila in politično-gospodarski poduk z željo, da bi se taki sestanki večkrat vršili. Navzoči izrazijo željo, da naj bi strankino srezko predsedništvo posredovalo na kompetentnem mestu, da bi kočevski državni uradi občevali z onimi strankami nemško, ki ne razumejo slovenščine, oziroma državnega jezika, kar je zlasti pri starejših Kočevjarjih slučaj. Ker znajo vsi uradniki nemško, naj bi se ljudstvu ustmeno občevanje uradov s strankami v tej smeri olajšalo, da ne bi bilo treba iskati tolmača za vsako malenkost. Predsednik dr. Sajovic je obljubil, da bo na kompetentnem mestu v tej smeri posredoval, priznavajoč,

da je to v resnici ljudska potreba („ein Volksbedürfnis“) v kočevskem okraju. Povdaril pa je, da je gotovim ljudskim potrebščinam v okraju tako dolgo nemogoče ugoditi, dokler te zlorablajo gotovi hujšakači v Kočevju v spekulativne politične in osebne namene, ki so s takim svojim postopkom največji škodljivci potrebščinam ljudstvu v okraju. Take hujšakače, ki namenoma kvarijo dobre odnose med Nemci in Slovenci v okraju ter umetno ustvarjajo incidente ter jih napihujejo z lažmi in zavijanji, da bi napeljevali v kalnem vodo na svoj osebni mlinček, te hujšakače naj, ker jih vsak pozna, naj Kočevjarji sami primejo za ušesa ter postavijo na hladno, na kar se bodo vsa javna vprašanja in ljudske potrebe lahko v polni meri uredile sporazumno in zadovoljivo. (Viharno odobravanje.) Na predlog novega blagajnika g. Wittreicha se takoj pobere članarina za leto 1926, pri čemur vplačajo navzoči takoj 219 Din. Organizacija šteje doslej nad 50 članov. Med zdravicami na skupno delovanje in slogu obeh narodnosti v okraju ter na boljšo bodočnost in prospeh občine in okraja je novi predsednik zaključil lepo vspelo zborovanje, nakar so ostali zborovalci v zasebnih pogovorih še več ur zadovoljno skupaj. Naj bi bilo še mnogo takih lepih ur!

Tedenske vesti.

Osebnosti. V soboto dne 24. t. m. je odpotoval v Beograd član Glavnega odbora Narodne Radikalne Stranke mestni župan kočevski Dr. Ivan Sajovic, da prisostvuje odločitvam Glavnega odbora. Seja se vrši danes 25. v parlamentu. Od odločitve Glavnega odbora zavisí nadaljni potek državne politike. — Umrl je notar Niko Lenček v Škofjiloki. Bil je svoje dni škofjeloški mestni župan, ki se mu ima zahvaliti za marsikak napredek. — V Ljubljani je umrla znana narodna trgovka, specialistka v papirni trgovini, gospa Marija Tičar, zapustivši tri majhne otročiče. — V Ljubljani je umrl 22. t. m. sodni svetnik v p. gospod Ferdinand Stare v 81. letu svoje starosti iz znane ugledne rodbine mengiških Staretov, ljubljanski meščan, ki je v predvojni Ljubljani tudi v javnem življenju, zlasti na gospodarskem polju, igral pomembno vlogo. Vzorno je vzgojil svojo deco. Veleugledni narodni rodbini tudi naše iskreno sožalje.

VI. Mednarodni velesojm v Ljubljani se vrši od 26. junija do 5. julija t. l.

Institucija Ljubljanskega velesoja je postala stalna. Z milijoni dinarjev za propagando je privabila stotisoče obiskovalcev na vsakoletno prireditve, kjer se je nazorno dokazovalo, da je obstoj Slovenije omogočen samo z razvito in uspevajočo industrijo, obrtjo in trgovino.

Udeležba kot razstavljalet ni samo v največjo moralno in tudi materijalno korist poedine tvrdke, marveč tudi dolžnost vsakega zavednega gospodarja.

Uprava velesoja naproša vse one tvrdke, ki se še niso prijavile, da to nemudoma store. Da se zamorejo udeležiti velesoja tudi manjša podjetja, je cena za razstavne prostore znižana za 40%.

Vzorno izvedena organizacija in propaganda za obisk odvisi od pravočasno zbranih prijav. Naprošamo vse, da se požurijo.

Dijaški Dom v Kočevju se vsled nakupa Wenuscheve palače in k njej spadajočih pritlikin pretvori v prvovrstni internat za srednješolce. Prostora bo za 120 gojencev srednje-

šolcev, ki bodo obiskovali državno realno gimnazijo kočevsko. Letos ima „DD“ 62 gojencev, med njimi nekatere brezplačno, nekaj pa po znižanih cenah. Popolna oskrba za dijake izven kočevskega okraja znaša 675 Din mesečno.

Vloge pri Mestni hranilnici kočevski so prekoračile 20 milijonov Din. Opozarjamo na ta prvovrsten, pupilarno siguren denarni zavod vse gospodarske kroge, korporacije, oblastva, sodišča itd.

Prvovrstne kultivatorje (pluge, osipalnike, okopačnike) izdeluje solidna domača kovaška tvrdka M. Klun, Kočevje. S tem odpade nesigurno naročanje nezanesljivih tozadevnih tovarniških izdelkov v tujini. Opozarjamo na oglas.

Dopisi.

Celje. Napisati Vam moram, g. urednik, nekaj o naših političnih razmerah in radikalih iz sredine Slovenije, iz Celja, kjer smo nedavno politično zelo oživeli. Kuhala se je politična godlja nenavadno dolgo in močno, da se je celo prismodila in da je zadišalo daleč po Sloveniji. Kuhali so samostojni demokratje, da so iz godlje zvarili sporazum z narodnimi socialisti, ker je poprejšni narodni blok bil premajhen in je počil. Radikali so v občinskem odboru celjskem v opoziciji, kar nekaterim sporazumašem ne hodi prav, zato ne manjka psokv in zmerjanja.

Narodni radikali v Celju in povsod moramo biti pač v marsičem boljši od samostojnih demokratov, ki bi nas najraje kar zase „kasirali“. To pa ni tako enostavno! Smo iz „korenine“ in „kremena“, to je iz našega trdo preskušene ljudstva, s katerim hočemo biti v odkritem nesebičnem prijateljstvu in enoti in ne priznavamo višje socijalne kaste, takozvanega naprednega „baronstva“ nad seboj niti nad priprostim ljudstvom, s katerim smo bili in bomo v slabih in dobrih časih eno. — Zmetujemo malikovanje pred gotovimi „generali“, kateri zase reklamirajo vso čast in oblast, da lažje pasejo telesno udobnost in duševno lenobo na škodo ljudstva. Zahtevamo predpogoj sodelovanju od vsakega: močatost in poštenost. Omenjamo tudi, da nam desetletja trajajoči boji in zmerjanja med „klerikalci“ in „liberalci“ že presedajo in se nam strašilo pred tem in onem po časopisju zdi presmešno in preneumno. Največ časniške literature — več vagonov — se je namazalo z bratskim sovraštvom, a še ni doglednega konca! Mesto za ustvarjanje se troši energijo za medsebojno ubijanje. Zato je slovenstvo na vseh poljih v nazadovanju. Narodni radikali moramo temu napraviti energičen konec, ne samo v Celju, marveč po celi Sloveniji, ter na podlagi harmoničnega vsesplošnega in vsedravnega programa NRS združiti bratsko tudi večino Slovencev za pozitivno vstvarjanje in gradbo naše nacionalne države, malenkosti in osebnosti pa v javnosti zavreči.

— n —.

Kočevje. V Kočevju obstoja maloštevilna klika iz par kramarjev in nekaj drugih nerazsodnih ljudi kočevarske narodnosti, ki ne more pokazati niti enega svojega dela v javno korist in misli, da ji bo hujškanje nepoučenih Kočevjarjev proti Slovincem pomagalo na površje. Ta nad vse pogumna klika se skriva za hrbet jovijalnega podeželskega župnika, ki izdaja nekako „Gott-

scheer Zeitung", v kateri ta klikica anonimno strelja v hrbet ter skuša z nacionalnim hujskanjem, lažmi in zavijanji zastrupljati dobro razmerje med Slovenci in Kočevarji. V ta namen umetno uprizarja incidente ter piše o njih na dolgo in široko, samo da bi razburila nepoučeno kočevarsko javnost ter jo zapeljala v napačna naziranja. Opozarjamo na umetno uprizorjen incident v občinski hiši 30. marca t. l. in nezakonito otvorenji nemški otroški vrtec ter tozadevno lažno in hujskajočo pisavo v „Gott. Z.". Dvomimo, da je taka hujskajoča pisava v skladu z zakoni ter resno opozarjamo tiskovno oblast na te okoliščine. Vrženo rokavico bomo pa Slovenci pobrali in bomo videli, kdo bo tepen!

Jesenice na Gorenjskem. Kolodvorska restavracija se oddaja že čez eno leto v najem. Vršilo se je že več licitacij in so se predložile menda precej visoke ponudbe. Zakaj se ni že oddala najvišjemu ponudniku, nam je nerazumljivo. Morda ni to vzrok, ker plačuje dosedanji najemnik čisto malenkostno najemnino. Železniška uprava je izgubila vsled tega precej čedno svoto. Ker pričakujemo, da bo v doglednem času le oddana najvišjemu kvalificiranemu ponudniku, si pridržujemo nadaljne pripombe v tej zadevi.

Isto je s kolodvorsko trafiko. Po zakonu so do trafik v prvi vrsti upravičeni razni nvalidi. Ker pa ta trafika nekaj nese, je seveda ne dobi ubogi, pohabljeni železniški in vojni invalid, ampak doslužen penzionist, ki vživa polno penzijo in je zdrav. Pozivamo, da finančna delegacija v Ljubljani napravi v tem oziru red in uveljavi zakon.

Sv. Križ nad Jesenicami. Dasi smo precej visoko nad morjem, vendar je že tudi k nam prišla pomlad — le Golica ima še nekaj snega, ki bo pa tudi v kratkem izginil. Mesto njega pa se bo Golica in nje podnožje pobelilo z — narcisami. Ker je izlet na Golico najlepši pomladi, ko cveto narcise, vabimo izletnike, da pridejo v tem času uživati to prirodno krasoto, ki jo poseduje samo Golica. Prosimo pa izletnike, da se ne razkrope po travnikih in senogetih in nam ne teptajo naših pičlih pridelkov; saj je za prosto gibanje dovolj drugega prostora, kjer se ne dela škoda.

Dolenjaves pri Ribnici. Prihodnji teden zveže poseben kanal dolenjevaško Bistrico ali Ribnico in kočevsko Rinžo, obe pa naravnost z morjem. Ker bo pri prihodnjih volitvah trda za volilne kroglice jih bodo po tem kanalu pripeljale barke naravnost k nam. (Dalje prihodnjič.)

Politične beležke.

Posebni unikum slovenske politike predstavljajo slovenski javnosti zadnji ostanki nekdanjih SKS, ki se nazivljejo le še s skupnim imenom „Puceljevci“, po gospodu Ivanu Pucelju iz Velikih Lašč. Nihče se več ne

spozna, kateri stranki pravzaprav ti redki ostanki še pripadajo. Nekdaj so bili agrarci, potem stanovska stranka, danes so pa le še oproda zadnjega iz rodu SKS, gospoda Pucelja, ta pa nekaj privesek Stepana Radiča, ki jih pa, kot je bil na vladi, ni nič kaj upošteval. Vsaki stranki mora biti lasten določen političen program, načela, po katerih postopa, cilji, ki jih hoče doseči. Kje so načela, kje cilji, kakšen program te žalostne „stranke“, ki glasuje najprej za monarhistično Vidovdansko ustavo, nato so veže s slavnimi Prepeluhovimi republikanci in postane konečno privesek nepreračunljivega Hrvata Stepana Radiča. Mislimo, da je ta mala skupina res unikum, in sicer edini politični unikum v celi Sloveniji, ki igra vse kaj drugega kot resno vlogo.

Rezultati prve vlade RR niso tako malenkostni, kot hoče opozicijsko časopisje natveziti naši javnosti. Predvsem se je s sporazumom likvidiralo hrvatsko državno pravno vprašanje. To je dejstvo neprecenljive politične važnosti. Drugič se je prestavilo istega Stepana Radiča evropski javnosti, iz katere je preje bruhal ogenj in žveplo na našo državo in ujedinjenje, kot odgovornega nosilca ideje ujedinjenja, kot ministra iste države, očičenega z redom Sv. Save. Pomislimo samo na Ženevo! S tem se je tudi zunanje političnim sovražnikom in intrigantom proti naši državi izvzelo iz rok prvovrstno orožje in vzelo sovražno podlago v notranjosti. Ugled države se je mahoma dvignil in ujedinjenje je postalo dejstvo.

Obrtne zadeve.

Zadruga rokodelskih in sorodnih obrtov v Kočevju obvešča s tem svoje člane, ki izvršujejo svojo obrt brez zunanje označbe svoje delavnice ali svojega stanovanja s primernim napisom v smislu § 44 obrtnega reda, da to označbo takoj napravijo, ker jih bo sicer obrtna oblast kaznovala.

Zadruga s tem napravi na poziv obrtne oblasti svojo dolžnost s pripombo, da ni nobenega razloga ali vzroka za kakršnekoli tozadevne izjeme. Zunanje označbe obrtnih delavnic ali stanovanj so potrebne ne le obrtnemu nadzorstvu, ampak tudi občinstvu. Popolnoma napačno mnenje je, da je obrtnik brez zahtevane zunanje napisne deske (table) manj obdavčen.

V bodoče bo zadruga obrtniško-zadružne razglase objavljala v „Ljudski Samoupravi“.

Načelnik: Mandelc I. r.

Zadruga gostilničarjev itd. za sodni okraj Kočevje v Kočevju obvešča s tem svoje člane, da naj se pri točenju alkoholnih zlasti žganih pijač in sploh pri izvrševanju gostilniške obrti strogo ravna po naredbi št. 268 v Uradnem listu št. 83 iz leta 1925 in tudi po avstrijskem obrtnem redu, v kolikor je glede gostilničarstva še v veljavi.

Posebno opozarja na prepoved točenja žganih pijač od sobote 18. (6.) ure zvečer čez nedeljo do ponedeljka 11. ure dopoldne.

Tozadevna določila so zelo stroga in se naj gostilničarji zavedajo svoje dolžnosti do zakonitih točenju alkoholnih pijač urejevalnih določb, da ne bo kazni in škode. Tiskane tozadevne določbe lahko dobi vsak pri zadrugi in jih ima doma.

Hkratu se gostilničarji opozarjajo, da bodo zadružne zadeve vsakokrat objavljene v „Ljudski Samoupravi“.

Načelnik: Lorenc Hönigmann I. r.

VABILO.

Krajevna organizacija Narodne Radikalne Stranke v Trbovljah vabi celokupno članstvo na svoj

redni letni občni zbor

ki se vrši dne 2. maja t. l. ob 5. uri popoldne v društveni sobi gostilne gosp. Antona Volkar na Vodah s sledečim programom:

1. Pozdrav predsednika.
2. Prečitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Najvažnejši dopisi.
4. Poročilo funkcionarjev:
 - a) predsednika, b) tajnika, c) blagajnika, d) revizorjev računov.
5. Volitev novega upravnega odbora.
6. Pogovor o proslavi 80 letnice šefa stranke gosp. Nikola Pašiča.
7. Sprejemanje novih članov in
8. Raznoterosti in razprava o samostojnih predlogih.

Udeležba dolžnost!

Z Narodno radikalnimi pozdravi!

Ušeničnik m. p.
t. č. sekretar.

Omerza m. p.
t. č. predsednik.

Izdaja za konzorcij in urejuje Pavle Homan, Kočevje
Tiskarna J. Pavliček, Kočevje.

Koncesionirana splošna posredovalnica v Kočevju

izvršuje po najnižjih cenah vsakovrstna posredovanja, pozvedovanja in gospodarska navodila. Oddaljenim se pismena naročila takoj pismeno rešuje.

Slamoreznico

kupi Dijaški Dom, Kočevje.

Posestvo, pol grunta

hiša, gospodarska poslopja, prvovrstne njive in mladi gozdovi, se prodaja na Rogatem hribu. Naslov pove uredništvo.

Stavbišče v Kočevju

ob Ljubljanski cesti kupim. Ponudbe na upravnishvo pod „Stavbišče“.

Hiša z gospodarskimi poslopiji

in okroglo 90 orali zemlje se prodaja. Hiša enonadstropna in dobro ohranjena se nahaja v Gorenjem Mozlju pri Kočevju; je pripravna za vsako trgovino, gostilno in mesarijo, je v neposredni bližini farne cerkve. V hiši je na razpolago lepo stanovanje z obširnimi lokali za gostilniško obrt ter ledenico in kletmi, ki se je tukaj izvrševala že od njenega obstoja dalje. V gostilni se je iztočilo letno nad 20.000 litrov vina ter piva v dvakrat toliki količini. Hiša leži ob prometni cesti Kočevje-Črnomelj. Ima pripravljene hleve za trgovino z živino in prešiči. Kraj je zelo prometen in prebivalstvo dobro situirano. Le nekoliko podjetnemu posestniku je tukaj eksistenca odlično utemeljena. — Vsa pojasnila daje koncesionirana Splošna posredovalnica v Kočevju.

Glavnica . 3.000.000 Din
Rezerve proti 700.000 „
Stanje vlog 20.000.000 „

Brzojavni nasl.: Merkantilna

Telefon interurban:

Kočevje št. 3 - Ribnica št. 4.

MERKANTILNA BANKA

centrala KOČEVJE, podružnica RIBNICA

kupuje in prodaja dolarje in druge valute, vrednostne papirje, srečke itd. Izvršuje nakazila in vnovčenje v tu- in inozemstvu. Izvršuje vsa v bančno stroko spadajoča posla. Zveza z Ameriko.

Je dragovolje strankam na razpolago brezplačno z informacijami glede kateregakoli denarnega posla.

Obrestovanje vlog od dneva pologa do dneva dviga:

brez odpovedi . . . 5%
na 1 mesečno odpoved 6%
na 3 mesečno odpoved 7%
na 6 mesečno odpoved 8%

Rentni in invalidski davek plača banka sama.

Uradne ure: od 9. do 12. predpol. in od 3. do 5. ure popoldne.

Levstek & Oblak

:: Rakek. ::

Veletrgovina špecerijskega blaga, vsakovrstne železnine, moke in poljskih pridelkov - Portland-cement - Mineralna voda - Pšenična moka iz najboljših domačih in banaških mlinov vedno v zalogi. Ceniki na razpolago.

Brzjavke: Leo Rakek. Telefon interurb. 9.

3 | 3

Kavarna Zurl - Schleimer

Glavni trg Kočevje.

Zbirališče kočevske inteligence in poslovnega sveta.

RADIOPOSTAJA
(koncerti itd.)

Al. Schleimer
kavarnar.

P. t. potnikom in posetnikom Kočevja ter cenj. meščanstvu se priporoča

HOTEL „TRST“, Kočevje

Prvovrstna kuhinja. Najboljša vina.

Sobe za tujce. — Avtogaraža.

J. Klemenčič
hotelir.

3—3

Ferdinand Wolf

soboslikar,
stavbeni in pohištveni pleskar,
ličar, črkoslikarstvo.

Kočevje 217.

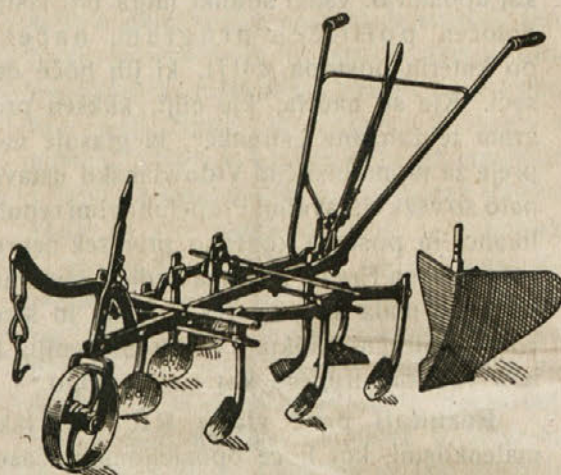
Izvršitev točna! Cene zmerne!
3—2 Se priporoča!

Anton Bizjak, čevljarska delavnica Borovnica

izdeluje in oddaja svoje čevljarske izdelke zlasti moško trpežno obutev najceneje.

Luka Žitko, kolarstvo, Vrhnika

izdeluje priprosta in elegantna kompletna vozila vsake vrste po najzmernejših cenah in kupuje ali jemlje za delo v zameno jesenov in brstov les.

V izdelovanje in dobavo najboljših plugov in okopalnikov

(kultivatorjev) po najnižjih cenah se priporoča

Matija Klun

kovaški mojster v Kočevju.

Lastni izdelki!

Stalna zaloga!

ZOBNI ATELJE BORIS BAN, Kočevje

vis à vis župne cerkve, hiša tvrdke Peter Petsche
izvršuje solidno in zanesljivo vsa v zobotehnično stroko spadajoča dela. — Vsak delavnik od 8. do 12. in od 2. in 5. ure, ob nedeljah od 8. do 12. ure.

Zlate, srebrne, porcelanaste in cementne plombe, zlate mostičke in krone, umetno zobovje, čiščenje zob, pritrjevanje, obnova.

CENE IN DELO BREZ KONKURENCE!

Pozor!

Poljedelci in obrtniki!

Pozor!

Brezkonkurenčno si nabavite Vaše potrebščine, kakor: železo, pločevino, žičnike, žico, štedilnike, razno kovaško, ključavničarsko, mizarstvo in drugo obrtniško ter poljedelsko orodje, barve, razne lake, bencin, olje, firnež itd. Poljedelski stroji, razni plugi, brane, slamo-reznice, mlatilnice, čistilnice pri stari na novo urejeni tvrdki

Fr. Göderer nasl. FR. HUBER, Kočevje.

Zaloga najboljšega cementa in drugih stavbenih potrebščin.

Zaloga smodnika in vseh drugih lovskih potrebščin. 3—3

DIJAŠKI DOM, Kočevje.

Prvovrsten internat za srednješolsko učečo se mladino pod pedagoškim vodstvom in nadzorstvom aktivnih srednješolskih profesorjev.

Krasna igrišča. — Smrekovi gozdovi. — Lastni vrtovi. — Lastna ekonomija.
Popolna prvovrstna oskrba. Nizke cene.

ŠTEVILO MEST OMEJENO NA 65 GOJENCEV.

5% Mestna hranilnica v Kočevju

Uradni prostori so v Gradu Trg Kralja Petra Osvoboditelja.

Uradni dnevi vsak ponedeljek in četrtek od 8. do 11. ure dopoldne in ob sejnih od 8. do 12. ure dopoldne.

Stanje vlog dne 1. januarja 1926:
Din 19.117.539/23

Obrestna mera za hranilne vloge (brez odbitka rentnega davka) 5%
Obrestna mera za hipoteke 8%
Obrestna mera za menice 12%